

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
КАФЕДРА ІНСТРУМЕНТАЛЬНО-ВИКОНАВСЬКОЇ МАЙСТЕРНОСТІ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи

О. Б. Жильцов

2016 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОСНОВНИЙ МУЗИЧНИЙ ІНСТРУМЕНТ.

ФОРТЕПІАНО

III – IV курс

Галузь знань – 0202 «Мистецтво»

Напрямок підготовки – 6.020204 «Музичне мистецтво»

Професійне спрямування «Сольний спів»

Освітній рівень – перший (бакалаврський)

Інститут мистецтв

2016 – 2017 навчальний рік

Розподіл годин звірено з робочим навчальним планом. Структура типова.

Заступник директора з науково-методичної

та навчальної роботи

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Ідентифікаційний код 02136854
Начальниця відділу
моніторингу якості освіти

Програма № 2544

(підпис) (прізвище, ім'я, по-батькові)

« 20 16 р.

А.О. Таранник

Робоча програма навчальної дисципліни «Основний музичний інструмент. Фортепіано» для студентів III-IV курсів галузі знань 0202 «Мистецтво» напряму підготовки 6.020204 «Музичне мистецтво» професійного спрямування «Сольний спів» першого (бакалаврського) освітнього рівня.

Розробник:

Економова Ольга Серафимівна, старший викладач кафедри інструментально-виконавської майстерності Інституту мистецтв Київського університету імені Бориса Грінченка;

Корзун Валентина Володимирівна, старший викладач кафедри інструментально-виконавської майстерності Інституту мистецтв Київського університету імені Бориса Грінченка

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри інструментально-виконавської майстерності Інституту мистецтв

Протокол від «07» вересня 2016 року № 1

Завідувач кафедри інструментально-виконавської майстерності

_____ О.С. Плохотнюк
(підпис)

ЗМІСТ

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА.....	4
СТРУКТУРА ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	5
I. Опис предмета навчальної дисципліни	6
II. Тематичний план навчальної дисципліни	7
<i>Тематичний план навчальної дисципліни III курс</i>	7
<i>Тематичний план навчальної дисципліни IV курс</i>	8
III. Програма навчального курсу	9
IV. Навчально-методична карта дисципліни	11
<i>Навчально-методична карта дисципліни III курс</i>	11
<i>Навчально-методична карта дисципліни IV курс</i>	12
V. Завдання для самостійної роботи студента	13
<i>Завдання для самостійної роботи студента III курс</i>	13
<i>Завдання для самостійної роботи студента IV курс</i>	14
VI. Система поточного та підсумкового контролю	15
VII. Методи навчання	19
VIII. Методичне забезпечення курсу	19
IX. Екзаменаційні вимоги	19
X. Орієнтовний репертуар	19
XI. Рекомендована література	22
Основна література	22
Додаткова література	23

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Робоча програма для III-IV курсів навчальної дисципліни «Фортепіано. Основний музичний інструмент» є нормативним документом Київського університету імені Бориса Грінченка, який розроблено на основі освітньої програми підготовки бакалавра галузі знань 0202 «Мистецтво» на пряму підготовки 6.020204 «Музичне мистецтво» професійного спрямування «Сольний спів».

Навчальні дисципліни «Фортепіано. Основний музичний інструмент» містить такі розділи:

- теоретичний (реалізується у ході індивідуальних занять із кожним студентом залежно від його здібностей та попередньої музичної підготовки);
- практичний (здійснюється в ході індивідуальних аудиторних занять у процесі вивчення музичних творів та їх художнього виконання);
- самостійна робота студентів (реалізується в конкретних завданнях для самостійного опанування у позааудиторних індивідуальних заняттях).

Мета навчального курсу – формування *інструментально-виконавської компетентності* майбутніх солістів-вокалістів та керівників вокальних ансамблів у процесі засвоєння фортепіанних творів.

Завдання навчального курсу:

- опанування студентом-вокалістом техніки гри на музичному інструменті;
- оволодіння інтерпретаційними уміннями у процесі роботи над фортепіанними творами;
- розвиток музичних здібностей студентів (музичний слух, музична пам'ять, відчуття метроритму тощо);
- засвоєння методів роботи над музичним твором;
- розвиток інтелектуальної, естетичної і духовної сфер студента на високохудожніх зразках вітчизняної і зарубіжної музики.

Вивчення дисциплін «Фортепіано. Основний музичний інструмент» сприяє формуванню у студентів таких фахових та загальних **компетентностей**:

- *інструментально-виконавська* (уміння грати на фортепіано вокальні вправи з супроводом модулюючи у всі тональності (вгору і вниз); здатність грати по нотах і підбирати на слух нескладний акомпанемент до вокалізів та вокальних творів);
- *музично-теоретична* (уміння читати нотний текст з аркуша; володіння навичками сольфеджування одноголосного й багатоголосного музичного матеріалу; розвиненість внутрішнього слуху; здатність застосовувати у процесі навчання та фахової діяльності знання з теорії музики, гармонії, аналізу музичних форм, поліфонії; сформованість музично-теоретичного тезарусу);
- *самоосвітня* (здатність до самостійної пізнавальної діяльності, самоорганізації та саморозвитку; спрямованість на розкриття особистісного

творчого потенціалу та самореалізацію у фаховій діяльності; прагнення до особистісно-професійного лідерства та успіху).

СТРУКТУРА ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

I. ОПИС ПРЕДМЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ФОРТЕШАНО»

Курс	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
<p>Кількість кредитів відповідних ECTS III курс – 3 IV курс – 2</p> <p>Кількість змістових модулів: III курс – 4 IV курс – 4</p> <p>Загальна кількість годин: III курс – 108 IV курс – 72</p> <p>Кількість годин на тиждень: III курс – 1 IV курс – 1</p>	<p>Шифр та назва галузі знань: 0202 – «Мистецтво»</p> <p>Шифр та назва напрямку підготовки: 6.020204 – «Музичне мистецтво»</p> <p>Професійне спрямування «Сольний спів»</p> <p>Освітній рівень: перший (бакалаврський)</p>	<p>Обов'язкова дисципліна</p> <p>Рік підготовки: 3 – 4</p> <p>Семестри: 5 – 8</p> <p>Аудиторні (практичні) заняття: III курс – 32 год. IV курс – 32 год.</p> <p>Самостійна робота III курс – 36 год. IV курс – 36 год.</p> <p>Модульний контроль: III курс – 4 год. IV курс – 4 год.</p> <p>Семестровий контроль III курс – 36 год.</p> <p>Види підсумкового контролю: Екзамен – III курс (V сем.) Заліки – IV курс (VII, VIII сем.)</p>

II. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ФОРТЕПІАНО»

III курс								
№ тем	Назви теоретичних/практичних розділів	Кількість годин						
		Разом	Аудиторних	Лекційних	Семестровий контроль	Практичних	Модульний контроль	Самостійна робота
V СЕМЕСТР								
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 6: Виконавське спрямування програмового репертуару								
6.1	Формування творчого підходу до виконуваних творів	17	8			8		9
6.2	Художньо-звуковий задум композитора та шляхи його реалізації	17	8			8		9
	Модульні контрольні прослуховування	2					2	
	Семестровий контроль	36			36			
Усього за V семестр		72	16		36	16	2	18
VI СЕМЕСТР								
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 7: Підготовка музикантів-інструменталістів до виступів								
7.1	Поліфонія: виконавський аналіз та специфіка інтерпретації багатоголосся	17	8			8		9
7.2	Виконавський аналіз та специфіка інтерпретації творів великої форми	17	8			8		9
	Модульні контрольні прослуховування	2					2	
Усього за VI семестр		36	16			16	2	18
УСЬОГО		108	32		36	32	4	36

**ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Основний музичний інструмент»**

IV курс								
№ тем	Назви теоретичних/практичних розділів	Кількість годин						
		Разом	Аудиторних	Лекційних	Семестровий контроль	Практичних	Модульний контроль	Самостійна робота
VII СЕМЕСТР								
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 8: Творче музикування з використанням сформованих навичок при вивченні програмового матеріалу								
8.1	Ансамблеве музикування як засіб розвитку творчих здібностей музикантів-інструменталістів	17	8			8		9
8.2	Підбір по слуху, транспонування та імпровізація	17	8			8		9
	МКП	2					2	
Усього за VII семестр		36	16			16	2	18
VIII СЕМЕСТР								
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 9: Формування навичок акомпанування вокальних та інструментальних творів								
9.1	Робота над ансамблевою фактурою	17	8			8		9
9.2	Художньо-звуковий задум композитора та шляхи його реалізації	17	8			8		9
	МКП	2					2	
Усього за VIII семестр		36	16			16	2	18
УСЬОГО		72	32			32	4	36

ІІІ. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОГО КУРСУ « ФОРТЕПІАНО»

Змістовий модуль 6

Виконавське спрямування програмового матеріалу

Тема 6.1. Формування творчого підходу до виконуваних творів

Аналіз стильових особливостей виконання всієї програми. Відчуття динамічної, ритмічної та художньої цілісності творів. Характеристика рис кожного музичного твору. Визначення інтонаційної, динамічної, ритмічної функцій. Закріплення навичок кантиленного звуковидобування. Формування виконавських навичок у п'єсах дитячого репертуару (слухання 1-4 класи). Художньо-виразне виконання творів слухання у відповідності до стилю.

Література основна: 5.

Література додаткова: 10-11.

Тема 6.2. Художньо-звуковий задум композитора та шляхи його реалізації

Інтерпретаційна модель художнього твору. Емоційно-образний зміст музичного твору. Драматургія та архітектоніка музичних творів. Засоби реалізації інтерпретаційної моделі музичного твору. Формування виконавських навичок.

Література основна: 2.

Література додаткова: 10-11.

Змістовий модуль 7

Підготовка музикантів-інструменталістів до прилюдних виступів

Тема 7.1. Поліфонія: виконавський аналіз та специфіка інтерпретації багатоголосся.

Побудова структури тем, відповідей та протиставлення поліфонічних творів. Інтермедії та їх різновиди. Робота над експозиціями поліфонічних творів. Розробка, реприза поліфонічних творів та їх різновиди. Специфіка роботи над поліфонічними творами.

Основна література: 4.

Література додаткова: 10-11.

Тема 7.2. Виконавський аналіз та специфіка інтерпретації творів великої форми.

Виконавський аналіз музичних творів. Структурний аналіз творів великої форми. Специфіка інтерпретації творів великої форми. Класичні та романтичні варіації. Сонати. Сюїти та партити. Інструментальний концерт. Побудова музичної форми.

Основна література: 4.

Література додаткова: 10-11.

Програма навчального курсу «Основний музичний інструмент»

Змістовий модуль 8

Творче музикування з використанням сформованих навичок при вивченні основ функціональної гармонії.

Тема 8.1. Ансамблеве музикування як засіб розвитку творчих здібностей музикантів-інструменталістів

Музичні задатки, музичні здібності, уява та уявлення. Гра в ансамблі як засіб розвитку творчих здібностей музикантів-інструменталістів. Слухомоторні уявлення та шляхи розвитку технічно-рухової сфери музикантів.

Основна література: 1, 4.

Додаткова література: 10-11.

Тема 8.2. Підбір по слуху, транспонування та імпровізація

Провідна роль слухової сфери. Методи навчання гри по слуху. Транспонування зі збереженням аплікатури основної тональності. Кадансові обернення в різних мелодійних та ритмічних варіантах. Навички ритмової та мелодійної імпровізації.

Основна література: 2-4.

Додаткова література: 9-11.

Змістовий модуль 9

Формування навичок акомпанування вокальних та інструментальних творів

Тема 9.1. Робота над ансамблевою фактурою

Створення власної виконавської концепції та шляхи формування виконавського задуму. Динамічний ансамбль вокального та інструментального звучання. Єдність смислових та динамічних кульмінацій. Відповідність акомпанементу змістовому наповненню вокального твору.

Основна література: 2.

Література додаткова: 10-11.

Тема 9.2. Художньо-звуковий задум композитора та шляхи його реалізації

Інтерпретаційна модель музичного твору. Виконавсько-інтерпретаційна модель музичного твору. Твори кантиленного характеру. Віртуозні твори. Емоційно-образний зміст музичних творів. Драматургія та архітектоніка музичних творів. Засоби реалізації інтерпретаційної моделі музичного твору.

Основна література: 3.

Додаткова література: 9-117.

**IV. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТА ДИСЦИПЛІНИ
«ФОРТЕПІАНО»**

III курс

**Практичні заняття – 32 год. Самостійна робота – 36 год.
Модульний контроль – 4 год. Семестровий контроль – 36 год.
Аудиторні заняття – 32 год.**

	V семестр		VI семестр	
Модулі	Змістовий модуль 6		Змістовий модуль 7	
Назва модуля	Виконавське спрямування програмового репертуару		Підготовка музикантів-інструменталістів до виступів	
К-сть балів за модуль	228 балів		228 балів	
Заняття	1 – 8	9 – 16	1 – 8	9 – 16
Теми занять та кількість балів	Формування творчого підходу до виконуваних творів	Художньо-звукочувальний задум композитора та шляхи його реалізації	Поліфонія: виконавський аналіз та специфіка інтерпретації багатоголосся	Виконавський аналіз та специфіка інтерпретації творів великої форми
Відвідування	4 б.	4 б.	4 б.	4 б.
Робота під час занять	80 б	80 б	80 б	80 б
Самостійна робота	5 б.	5 б.	5 б.	5 б.
Види поточного контролю	25 б.	25 б.	25 б.	25 б.
Рейтинговий бал	Всього без урахування коефіцієнту – 228 балів		Всього без урахування коефіцієнту – 228 балів	
Підсумковий контроль	Екзамен – 40 балів			
Коефіцієнт	Усього за період роботи до екзамену (IV – V семестри) без урахування коефіцієнту – 400 балів. Коефіцієнт – 6,67		-	

**(НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТА ДИСЦИПЛІНИ
«ОСНОВНИЙ МУЗИЧНИЙ ІНСТРУМЕНТ»)**

IV курс

**Практичні заняття – 32 год. Самостійна робота – 36 год.
Модульний контроль – 4 год. Аудиторні заняття – 32 год.**

	VII семестр		VIII семестр	
Модулі	Змістовий модуль 8		Змістовий модуль 9	
Назва модуля	Творче музикування з використанням сформованих навичок при вивченні основ функціональної гармонії		Формування навичок акомпанування вокальних та інструментальних творів	
К-сть балів за модуль	228 балів		228 балів	
Заняття	1 – 9	10 – 18	1 – 9	10 – 18
Теми занять та кількість балів	Ансамблеве музикування як засіб розвитку творчих здібностей музикантів-інструменталістів	Підбір по слуху, транспорт та імпровізація	Робота над ансамблевою фактурою	Художньо-звуковий задум композитора та шляхи його реалізації
Відвідування	4 б.	4 б.	4 б.	4 б.
Робота під час занять	80 б	80 б	80 б	80 б
Самостійна робота	5 б.	5 б.	5 б.	5 б.
Види поточного контролю	25 б.	25 б.	25 б.	25 б.
Рейтинговий бал	Всього без урахування коефіцієнту – 228 балів		Всього без урахування коефіцієнту – 228 балів	
Підсумковий контроль	Залік		Залік	
Коефіцієнт	Усього за період роботи до заліку (VI – VII семестри) – 456 балів. Коефіцієнт – 4,56.		Усього за період роботи до заліку – 228 балів. Коефіцієнт – 2,28.	

V. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА

III курс

№	Зміст завдання	К-сть годин	Література	Академічний контроль	Бали
1.	Тема 6.1. Характеристика рис кожного музичного твору. Продовження оволодіння навичками поліфонічного мислення, поліфонічного контролю. Формування масштабного музичного мислення.	9	Нотна література	Прослуховування на індивідуальних заняттях	5
2.	Тема 6.2. Інтерпретаційна модель художнього твору. Емоційно-образний зміст музичного твору. Драматургія та архітектоніка музичних творів. Засоби реалізації інтерпретаційної моделі музичного твору. Формування виконавських навичок.	9	Нотна література	Прослуховування	5
3.	Тема 7.1. Побудова структури тем, відповідей та протиставлення поліфонічних творів. Інтермедії та їх різновиди. Робота над експозиціями поліфонічних творів. Розробка, реприза поліфонічних творів та їх різновиди. Специфіка роботи над поліфонічними творами.	9	Нотна література	Прослуховування	5
4.	Тема 7.2. Виконавський аналіз музичних творів. Структурний аналіз творів великої форми. Специфіка інтерпретації творів великої форми. Класичні та романтичні варіації. Сонати. Сюїти та партіти. Інструментальний концерт. Побудова музичної форми.	9	Нотна література	Прослуховування	5
	Усього	36			20

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА

IV курс

№	Зміст завдання	К-сть годин	Література	Академічний контроль	Бали
1.	Тема 8.1. Музичні задатки, музичні здібності, уява та уявлення. Формування уявлень про специфіку музично-образного мислення. Вміння розкрити ідейно-естетичний зміст твору через розвиток музичної форми. Слухомоторні уявлення та шляхи розвитку технічно-рухової сфери музикантів.	9	Нотна література	Прослуховування	5
2.	Тема 8.2. Провідна роль слухової сфер Навички ритмової та мелодійної імпровізації. Формування творчого підходу до виконання музичних творів. Удосконалення змістового та виразного виконання, вміння усвідомлювати твір в цілому при реалізації виконавських завдань.	9	Нотна література	Прослуховування	5
3.	Тема 9.1. Створення власної виконавської концепції та шляхи формування виконавського задуму. Єдність смислових та динамічних кульмінацій. Репетиційна робота над технічними труднощами. Вміння реалізовувати художній задум у концертному виступі.	9	Нотна література	Прослуховування	5
4.	Тема 9.2. Інтерпретаційна модель музичного твору. Виконавсько-інтерпретаційна модель музичного твору. Твори кантиленного характеру. Віртуозні твори. Емоційно-образний зміст музичних творів. Драматургія та архітектоніка музичних творів. Засоби реалізації інтерпретаційної моделі музичного твору.	9	Нотна література	Прослуховування	5
Усього		36			20

VI. СИСТЕМА ПОТОЧНОГО Й ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Навчальні досягнення бакалаврів з дисципліни «Фортепіано» професійного спрямування «Сольний спів» оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь і навичок.

Контроль успішності студентів з урахуванням поточного і підсумкового оцінювання здійснюється відповідно до навчально-методичної карти, де зазначено види контролю.

Кожний модуль включає бали за відвідування занять, поточну роботу на практичних (індивідуальних) заняттях, виконання самостійної роботи, модульне контрольне прослуховування. Модульний контроль знань здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля.

Розподіл балів за видами навчальної діяльності

III курс

V семестр

№ п/п	Вид діяльності	Максимальна кількість балів за одиницю	Кількість одиниць	Сума балів
1.	Відвідування практичних занять	0,5	16	8
2.	Робота на практичному занятті	10	16	160
3.	Модульне контрольне прослуховування	25	2	50
4.	Самостійна робота (виконання домашнього завдання)	5	2	10
	Усього за V семестр			228
	Усього за період роботи до екзамену (IV – V семестри: 400 (без урахування коефіцієнта)			400
	Коефіцієнт			6,67
	Екзамен			40

VI семестр

№ п/п	Вид діяльності	Максимальна кількість балів за одиницю	Кількість одиниць	Сума балів
1.	Відвідування практичних занять	0,5	16	8
2.	Робота на практичному занятті	10	16	160
3.	Модульне контрольне прослуховування	25	2	50
4.	Самостійна робота (виконання домашнього завдання)	5	2	10
Усього за IV семестр				228

Розподіл балів за видами навчальної діяльності

IV курс

VII семестр

№ п/п	Вид діяльності	Максимальна кількість балів за одиницю	Кількість одиниць	Сума балів
1.	Відвідування практичних занять	0,5	16	8
2.	Робота на практичному занятті	10	16	160
3.	Модульне контрольне прослуховування	25	2	50
4.	Самостійна робота (виконання домашнього завдання)	5	2	10
Усього за V семестр				228
Усього за період роботи до заліку (VI – VII семестри) без урахування коефіцієнта				456
Коефіцієнт				4,56

VIII семестр

№ п/п	Вид діяльності	Максимальна кількість балів за одиницю	Кількість одиниць	Сума балів
1.	Відвідування практичних занять	0,5	16	8

2.	Робота на практичному занятті	10	16	160
3.	Виконання модульної контрольної роботи (модульне контрольне прослуховування)	25	2	50
4.	Самостійна робота (виконання домашнього завдання)	5	2	10
Усього за період роботи до заліку (без урахування коефіцієнта)				228
Коефіцієнт				2,28

У процесі оцінювання навчальних робіт застосовуються такі методи:

- усного контролю (оцінювання рівня сформованості інструментально-виконавських умінь студентів у процесі виконання на фортепіано навчального завдання відповідно до програми навчального курсу);
- самоконтролю (самоаналіз, самооцінка та самокоригування студентом своїх музично-виконавських дій).

Шкала оцінювання студентів на заліках та екзаменах із фортепіано – 100-бальна.

Порядок переведення рейтингових показників успішності в європейську шкалу ECTS

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90 – 100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками
B	82 – 89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75 – 81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69 – 74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності

E	60 – 68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35 – 59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1 – 34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

**Розподіл балів за темами змістових модулів,
що присвоюються студентіві упродовж вивчення навчального курсу
«Фортепіано»**

III КУРС					
V СЕМЕСТР			VI СЕМЕСТР		
Змістовий модуль 6 (практичні заняття + самостійна робота)		МКР 1 МКР 2	Змістовий модуль 7 (практичні заняття + самостійна робота)		МКР 1 МКР 2
Тема 6.1	Тема 6.2		Тема 7.1	Тема 7.2	
89	89	25+25	89	89	25+25
228 балів			228 балів		
Усього за період роботи до екзамену (IV – V семестри) – 456 балів (що прирівнюється до 60 балів з урахування коефіцієнта – 7,6). Екзамен – 40 балів			-		

IV КУРС					
VII СЕМЕСТР			VIII СЕМЕСТР		
Змістовий модуль 8 (практичні заняття + самостійна робота)		МКР 1 МКР 2	Змістовий модуль 9 (практичні заняття + самостійна робота)		МКР 1 МКР 2
Тема 8.1	Тема 8.2		Тема 9.1	Тема 9.2	
89	89	25+25	89	89	25+25
228 балів			228 балів		
Усього за період роботи до екзамену(заліку) (VI – VII семестри) – 456 балів (що прирівнюється до 100 балів з урахування коефіцієнта – 4,56).			Усього за період роботи до заліку – 228 балів (що прирівнюється до 100 балів з урахування коефіцієнта – 2,28).		

VII. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

1. За джерелом інформації:

- *словесні*: пояснення, розповідь, бесіда.
- *наочні*: спостереження, ілюстрація, демонстрація.
- *практичні*: вправи.

2. За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3. За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4. За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів: з книгою; виконання індивідуальних навчальних проектів.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності (навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості тощо).

VIII. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КУРСУ

1. Робоча навчальна програма з дисципліни .
2. Нотна література.
3. Мистецтвознавча література з проблем інструментального виконавства.
4. Методична література з навчання гри на фортепіано.
5. Аудіо- та відеозаписи занять і концертних виступів видатних педагогів та виконавців

IX. ЕКЗАМЕНАЦІЙНІ ВИМОГИ

1. На екзамені по завершенні третього семестру студент повинен продемонструвати: 4 легкі музичні твори (народні пісні, п'єси танцювального характеру, п'єси з елементами поліфонії, етюди, ансамблі тощо).

X. ОРІЄНТОВНИЙ РЕПЕРТУАР

Етюди

III рік навчання

Беркович І. Маленькі етюди: №№ 33- 40.

Гедіке О.Тв. 32. 40 мелодійних етюдів для початківців: №№ 23., 29-32. Тв. 47.

30 легких етюдів: №№ 10, 16, 18, 21, 26. Тв. 58. 25 легких п'єс: №№ 13,18, 20.

Гнесіна О. Маленькі етюди для починаючих. Зош. 4: №№31, 33.
Григорян Г. Два етюда .
Зірінг В. Тв. 36. Етюди: №№ 1, 2.
Лак Т. Тв. 172. Етюди: №№ 5, 6, 8.
Лемуан А. Тв. 37. Етюди: №№ 4, 5, 9, 11, 12, 15, 16, 20- 23, 35, 39.
Лешгорн А.Тв. 65. Вибрані етюди для починаючих (за вибором).
Майкапар С. Тв. 33. Мініатюри: Біля моря вночі.
Черні К. Тв. 821. Етюди: №№5, 7, 24, 26, 33, 35. Вибрані фортепіанні етюди.
Під. Ред. Г. Гермера. Ч. 1: № 17,18, 21- 23, 25, 26, 28, 30- 32, 34- 36, 38, 41- 43, 45, 46.

П'ЕСИ

III рік навчання

Барвинський В. Дощ.
Барток Б. Вибрані дитячі п'єси (за вибором). Дітям: Зош. 1: №№ 13- 15, Зош. 2: №№ 23, 26- 28 . Мікрокосмос. Зош. 2, 3 (за вибором).
Бетховен Л. П'ять шотландських народних пісень (за вибором).
Гайдн І. Дві п'єси: Фа мажор, Мі- бемоль мажор.
Геворкян Ю. Альбом дитячих п'єс для фортепіано (за вибором).
Гедіке О. Тв. 6. 20 маленьких п'єс для починаючих: №14.
Гендель Г. Три менуета: Фа мажор, ре мінор.
Глінка М. Полька, Почуття.
Глієр Р. Тв. 43. Маленький марш.
Гнесіна О. П'єси- картини: № 4.Зі стрибалкою, № 9.Засяяло сонечко.
Гречанінов О. Тв. 118. Східний наспів.
Дваріонас Б. Маленька сюїта: Вальс соль мінор, Млин, Прелюдія.
Живцов А. У печері. Анютини оченята. Вальс
Кабалевський Д. Тв. 27. Токатина . Тв. 39. Клоуни.
Кирвер К. Сонце сідає за море.
Коломієць А. Козачок.

IV рік навчання

Аренський А. Арабеска. Незабудка.
Бабаджанян А. Елегія Соль-мінор.
Бетховен Л. Контрданси. Екосези.
Гершвін Дж. Прелюдії (за вибором).
Глінка М. Баркарола.
Дремлюга М. Прелюд Фа-дієз мажор.
Лисенко М. Експромт.
Ліст Ф. Втіха №4,5.
Мендельсон Ф. Пісні без слів (за вибором).
Прокоф'єв С. Миттевості тв. 22.
Равель М. Пavana.
Рахманінов С. Елегія. Прелюдії (за вибором).
Сен-Санс К. Карнавал тварин.

Степовий М. Маленька поема. Прелюд.
Чайковський П. Пори року (за вибором).
Шопен Ф. Ноктюрни. Вальси.
Шостакович Д. Прелюдії (за вибором).
Штогаренко А. Етюд-картини (за вибором).
Шуберт Ф. Музичні моменти.
Шуман Р. Фантастичні п'єси.
Щедрін Р. Тройка.
Якушенко І. Джазовий альбом (за вибором)

ПОЛІФОНІЧНІ ТВОРИ

III рік навчання

Антюфєєв Б. Пісенька.
Арман А. Фугета До мажор.
Бах І.Х. Алегрето.
Бах Ф.Е. Менует.
Ботяров Є. Канон.
Гендель Г. Алеманда.
Герштейн Г. Канон ля мінор.
Гольденвейзер О. Тв. 15. Фугета № 13.
Іванов- Радкевич М. Вісім поліфонічних двоголосних п'єс: №№ 3, 6.
Карташов М. Щира розмова.
Кірнбергер І. Менует Мі мажор.
Кореллі А. Сарабанда мі мінор.
Кребс І. Пасп'є, Менует.
Кригер І. Сарабанда.
Кунау І. Сарабанда.

IV рік навчання

Бах І. Прелюдії і фуги.
Гендель Г. Чаконна Фа-мажор.
Глінка М. Фуга Ля-мінор. Фуга До-мажор.
Кабалевський Д. Прелюдії та фуги.
Регер М. Фугетта тв.17.
Скорик М. Прелюдії та фуги Соль-мажор,
Хіндеміт П. Фуга Фа-мажор.
Шостакович Д. Прелюдії та фуги Ре-мажор,
Шумейко В. Прелюдія та фуга Соль-мажор.
Щедрін Р. Прелюдія та фуга Ля-мінор.

ТВОРИ ВЕЛИКОЇ ФОРМИ

III рік навчання

Андре А. Тв. 34. Сонатина № 5 Фа мажор, ч. 1.
Беркович І. Сонатина До мажор.
Бетховен Л. Сонатина Фа мажор.
Благой Д. Альбом п'єс: Маленькі варіації Ля мажор.
Глієр Р. Тв.43. Рондо.
Гнесіна О. Тема та шість маленьких варіацій Соль мажор.
Діабеллі А. Тв. 151. Сонатина № 1: Рондо.
Кабалевський Д. Тв. 27. Сонатина ля мінор.
Моцарт В. Сонатина соль мінор.
Раков М. Сонатина До мажор.
Рожавська Ю. Сонатина ч. 2.
Сільванський М. Легкий концерт Соль мажор.
Сорокін К. Тема з варіаціями ля мінор.
Фоглер Г. Концерт До мажор.
Чимароза Д. Сонатина ре мінор.

IV рік навчання

Бетховен Л. Сонати (за вибором).
Гайдн Й. Сонати (за вибором).
Гендель Г. Соната-фантазія До-мажор.
Глінка М. Варіації на тему романсу
Гріг Е. Соната Мі-мінор.
Кабалевський Д. Соната №3.
Моцарт В. Сонати (за вибором),
Прокоф'єв С. Пасторальна сонатина До-мажор.
Скарлатті Д. Сонати (за вибором).
Степаненко М. Соната-балада Мі-мажор.
Шуберт Ф. Сонати Ля-мінор, Ля-мажор.
Хачатурян А. Сонатина До-мажор.

X. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література

1. Алексеев А. Д. Методика обучения игре на фортепиано. – М.: Музыка, 1978. – 287 с.
2. Баренбойм Л. А. Путь к музицированию. – 2-е изд. – Л.: Сов. композитор, 1973. – 270 с.
3. Ветлугина Н. А. Музыкальное развитие ребенка. – М.: Просвещение, 1968. – 243 с.
4. Голубовская Н. И. Искусство педализации. – Л.: Сов. композитор, 1985. – 96 с.
5. Кабалевський Д. Б. Як розповідати дітям про музику. – К.: Муз. Україна, 1982.

Додаткова література

1. Кременштейн Б. Л. Воспитание самостоятельности учащегося в классе специального фортепиано. – М.: Сов. композитор, 2003. – 120 с.
2. Курковский Г. В. Питання фортепіанного виконавства. Збірник статей. – К.: Муз. Україна, 1983. - 13
3. Либерман Е. Я. Работа над фортепианной техникой. – М.: Искусство, 1985. –144 с.
4. Маккиннон Л. Игра наизусть. – М.: Искусство, 1967. – 144 с.
5. Мартинсен К. А. Индивидуальная фортепианная техника (на основе звукотворческой воли) \ Карл Адольф Мартинсен; [пер. с нем. В. Л. Михелис]; ред. Г. М. Когана. – М.: Музыка. 1966. – 217 с.
6. Мартинсен К. А. Методика индивидуального преподавания игры на фортепиано / Карл Адольф Мартинсен; [пер. с нем. В. Л. Михелис]; ред. Л. И. Ройзмана. – М.: Музыка, 1977. – 127 с.
7. Метлов Н. А. Музыка детям. – М.: Музыка, 1985. – 144 с.
13. Милич Б. Е. Воспитание ученика-пианиста в 5-7 классах ДМШ. – К.: Муз. Україна, 1982. – 86
8. Нейгауз Г. Г. Об искусстве фортепианной игры. Записки педагога – М.: Музыка, 1982. – 298 с.
9. Падалка Г. М. Учитель, музыка, діти. – К.: КГПИ, 1982. – 144 с
10. Савшинский С. И. Работа пианиста над музыкальным произведением / Самарий Ильич Савшинский. – Л.: Музыка, 1964. – 187 с.
11. Савшинский С. И. Работа пианиста над техникой / Самарий Ильич Савшинский. – Л.: Музыка, 1964. – 106 с.
12. Тимакин Е. М. Воспитание пианиста. Методическое пособие. – М.: Музыка, 1989. – 144 с.
13. Цыпин Г. М. Обучение игре на фортепиано. – М.: Сов. композитор, 1994. – 176 с.